

موضوع:

کیست کلیوی

تهیه و تدوین:

واحد آموزش به بیمار

مرکز آموزشی درمانی آیت الله کاشانی شهرکرد

عنوان آموزشی:

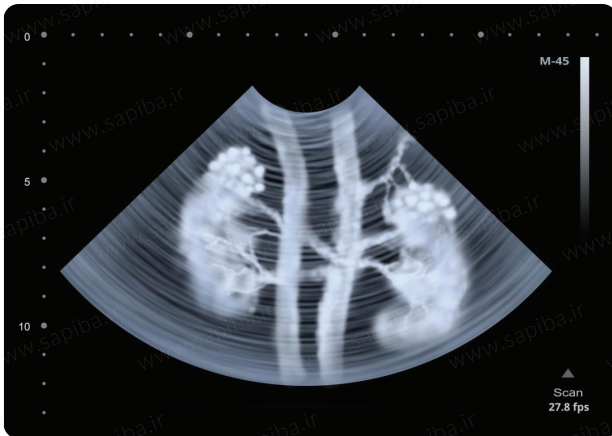
کیست کلیوی

Kidney Cysts

کیست کلیوی چیست؟

کلیه‌ها وظیفه حذف مواد زائد خون را بر عهده دارند. آنها این وظیفه را با فیلتر کردن خون و تشکیل ادرار انجام می‌دهند. با افزایش سن ممکن است فضاهای کیسه مانند حاوی مایع در کلیه‌ها تشکیل شوند. به این فضاها کیست (cyst) گفته می‌شود.

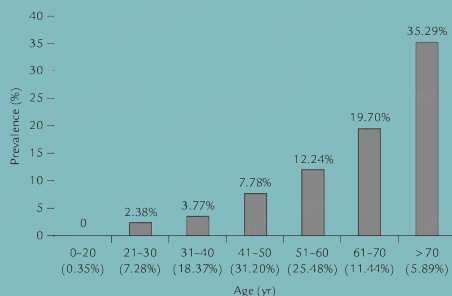

کیست‌های کلیوی معمولاً کوچک، گرد یا بیضوی با دیواره‌ای نازک هستند که از مایعی آبکی پُر شده‌اند. تقریباً در همه موارد، کیست‌های کلیوی خوش خیم هستند (به سمت بدخیمی و سرطان نمی‌روند) و معمولاً مشکلی ایجاد نمی‌کنند. در واقع یک فرد می‌تواند تمام عمر خود را بدون اینکه اصلاً از وجود کیست کلیوی خود اطلاع داشته باشد، زندگی کند. برخی از افراد به علت یک بیماری مادرزادی به نام بیماری کلیه پلی‌کیستیک (PKD) دچار کیست‌های کلیوی هستند.

این بیماری می تواند موجب علائمی مانند فشار خون بالا، درد پشت و پهلوها، خون در ادرار و عفونت های ادراری متناوب، شود. البته این علائم در تمام افراد مبتلا به کلیه پلی کیستیک وجود ندارد.

شیوع کیست های کلیوی چقدر است؟
تا حدود نیمی از افراد بالای ۵۰ سال دارای کیست های کلیوی هستند. (یعنی شیوع بالایی دارد)

علائم کیست کلیوی چیست؟

در صورت ابتلا به کیست های کلیوی ممکن است با علائم زیر رو به رو شوید:

◀ درد پهلوها (کنار شکم بین دنده ها و لگن)

◀ درد شکم یا پشت

◀ تب

◀ تکرر ادرار

◀ خون در ادرار یا ادرار تیره رنگ

در صورتی که به هر کدام از علائم ذکر شده مبتلا هستید، ممکن است نیاز به مراجعه به پزشک داشته باشید.

کیست‌های کلیوی چگونه به وجود می‌آیند؟

در صورتی که کیست‌های کلیوی به دنبال بیماری کلیه پلی‌کیستیک (PKD) به وجود آمده باشد، مادرزادی و ارثی است. یعنی بیمار به علت صفات و وراثت خانوادگی به آن مبتلا شده است.

اگرچه برای اکثر مبتلایان این حالت صدق نمی‌کند. (اکثر مبتلایان به کیست کلیوی، بیماری کلیه پلی‌کیستیک ندارند.) پزشکان هنوز دقیقاً مطمئن نیستند که چرا کیست‌های کلیوی تشکیل می‌شوند؛ شاید علت، ضعیف شدن سطح کلیه‌ها به مرور زمان باشد. این فرضیه توجیه کننده این که اکثر مبتلایان ۵۰ سال یا بیشتر دارند نیز می‌باشد.

کیست‌های کلیوی چگونه تشخیص داده می‌شوند؟

کیست‌های کلیوی تقریباً در همه موارد به وسیله تصویربرداری از اعضای داخلی شکم تشخیص داده می‌شوند.

روش‌های تصویربرداری تشخیصی شامل سونوگرافی، سی‌تی اسکن و MRI می‌باشد. در برخی از موارد، کیست‌های کلیوی به صورت

اتفاقی و زمانی که تصویربرداری به علت دیگری انجام شده است، تشخیص داده می‌شوند.

آیا می‌توان از ابتلا به کیست‌های کلیوی پیشگیری کرد؟

از آنجایی که پزشکان هنوز مطمئن نیستند که دقیقاً چه عاملی باعث ایجاد کیست‌های کلیوی می‌شود، در نتیجه راهی برای پیشگیری از ابتلا به کیست‌های کلیوی نیز وجود ندارد.

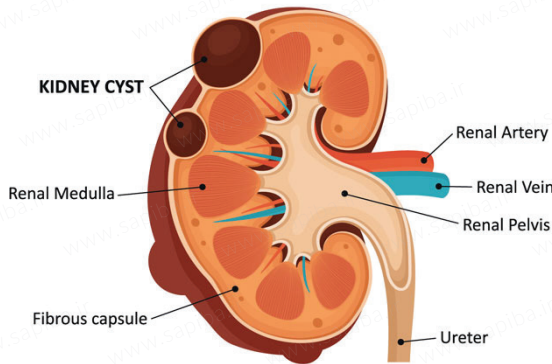
درمان کیست‌های کلیوی

در صورتی که هیچ‌کدام از علائم ذکر شده کیست کلیوی را ندارید و کیست کلیوی شما نیز کوچک است، احتمالاً نیازی به درمان کیست کلیوی (در صورت وجود) ندارید. در اینصورت ممکن است پزشک شما تصمیم بگیرد تا وضعیت کیست کلیوی شما را ۶ تا ۱۲ ماه بعد به کمک سی‌تی‌اسکن تحت بررسی قرار دهد.

در صورتی که در این مدت دچار علائم شدید، پزشک شما می‌تواند برای بررسی وضعیت کیست در همان زمان درخواست سی‌تی‌اسکن یا MRI بدهد تا ببیند که کیست کلیوی در حال رشد هست یا نه.

در صورتی که کیست کلیوی شما بزرگ است و یا در آن کلسیفیکاسیون (یعنی دچار رسوب کلسیم و در نتیجه سخت و سنگی شده است) و یا بافت متراکم دیده می‌شود، احتمالاً نیاز خواهید داشت تا با تناوب بیشتر سی‌تی‌اسکن انجام دهید. این کار به پزشک شما کمک می‌کند تا تغییرات کیست را بهتر و دقیق‌تر بررسی و رصد کند.

در صورتی که کیست کلیوی شما باعث انسداد جریان خون یا جریان ادرار شود، احتمالاً پزشک تصمیم به درمان آن می‌گیرد. در این صورت ممکن است از یک نوع درمان به نام اسکلوترپی استفاده شود. در این روش، پزشک به کمک یک سوزن بلند اقدام به تخلیه کیست می‌کند و جای آن را با یک محلول الکلی پُر می‌کند تا به بافت کلیه استحکام بیشتری بدهد.

آیا برای برداشتن کیست کلیوی خود، نیاز به مداخله جراحی دارم؟

در صورتی که کیست کلیوی شما باعث ایجاد مشکل و علائم نشده است، قاعداً نیازی به برداشتن و درمان هم نخواهد داشت. در صورتی که کیست بزرگ و بزرگتر شود و یا مشکل و علائمی ایجاد کند، ممکن است برای درمان لازم باشد تا به یک اورولوژیست مراجعه کنید. (اورولوژیست، یک متخصص پزشکی است که وظیفه درمان مشکلات کلیوی و مجاری ادراری تناسلی را بر عهده دارد.)

زندگی با کیست کلیوی

در صورتی که بیشتر از ۵ سال سن دارید، احتمال زیادی وجود دارد که مبتلا به کیست کلیوی باشید و اطلاعی هم از آن نداشته باشید و چون علائمی ندارید، هیچوقت هم از وجود آن مطلع نشوید. همانطور که عنوان شد، اکثر کیست‌های کلیوی هیچ علامتی ندارند.

در صورتی که دچار علائم کیست کلیوی نظیر درد شکم و پشت، خون در ادرار و... هستید، به پزشک خود مراجعه کنید. او به شما کمک می‌کند تا درمان مناسب را انتخاب کنید و از شر علائم خلاص شوید.